

RÅDETS DIREKTIV 2003/72/EG

av den 22 juli 2003

om komplettering av stadgan för europeiska kooperativa föreningar med avseende på arbetstagarinflytande

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 308 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag ⁽¹⁾,med beaktande av Europaparlamentets yttrande ⁽²⁾,med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽³⁾, och

av följande skäl:

- (1) För att uppnå målen i fördraget inrättas genom rådets förordning (EG) nr 1435/2003 ⁽⁴⁾ en stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE).
- (2) Den förordningen syftar till att skapa en enhetlig rättslig ram, så att kooperativa och andra enheter och fysiska personer från olika medlemsstater kan planera och utföra en omorganisation av sin verksamhet i kooperativ form på gemenskapsnivå.
- (3) För att främja gemenskapens sociala mål är det nödvändigt att fastställa särskilda bestämmelser, särskilt när det gäller arbetstagarnas inflytande, med syftet att säkerställa att bildandet av en SCE-förening inte medför att arbetstagarnas inflytande försvinner eller minskar i de enheter som deltar i bildandet av en SCE-förening. Detta mål bör eftersträvas genom att det fastställs ett regelverk på detta område som komplement till bestämmelserna i förordning (EG) nr 1435/2003.
- (4) Eftersom målen för den föreslagna åtgärden som de uttrycks ovan inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna, eftersom syftet är att fastställa ett regelverk om arbetstagarinflytande som är tillämpligt på SCE-föreningar, och de därför, på grund av åtgärdens omfattning och verkningar, bättre kan uppnås på gemenskapsnivå, kan gemenskapen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget. I enlig-

het med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.

- (5) Vad beträffar arbetstagarinflytande vid beslutsfattandet inom kooperativen, har medlemsstaterna mycket varierande regler och praxis, vilket gör att det inte är tillrådligt att fastställa en enda europeisk modell för arbetstagarinflytande i SCE-föreningar.
- (6) Förfaranden för information och samråd över gränserna bör alltid säkerställas när en SCE-förening bildas, med nödvändig anpassning för helt nybildade SCE-föreningar (ex novo) vars storlek, mätt i antal arbetstagare, motiverar det.
- (7) Om det finns en rätt till medverkan inom en eller flera enheter som bildar en SCE-förening, bör denna rätt i princip bevaras och överföras till denna SCE-förening när den bildats, om inte parterna beslutar något annat.
- (8) De konkreta förfaranden för information till och samråd med arbetstagare över gränserna, såväl som för eventuell medverkan, som skall gälla för varje SCE-förening, bör i första hand fastställas genom avtal mellan de berörda parterna, eller om ett sådant saknas, genom tillämpning av en uppsättning tilläggsföreskrifter.
- (9) Medlemsstaterna bör även fortsättningsvis ges möjlighet att inte tillämpa referensbestämmelserna för medverkan vid fusioner eftersom de nationella systemen för arbetstagarnas inflytande varierar. I detta fall bör det säkerställas att de eventuella system och praxis för medverkan som redan finns i de deltagande enheterna bevaras genom att bestämmelserna om registrering anpassas.
- (10) Röstningsreglerna inom det särskilda organ som företräder arbetstagarna vid förhandlingar, särskilt när avtal ingås om en lägre grad av medverkan än den som finns inom en eller flera av de deltagande enheterna, bör stå i proportion till risken för att de befintliga systemen och den befintliga praxisen för medverkan skall försvinna eller minska. Denna risk är större när en SCE-förening bildas genom ombildning eller sammanslagning än när en SCE-förening helt nybildas.

(1) EGT C 236, 31.8.1993, s. 36.

(2) EGT C 42, 15.2.1993, s. 75.

(3) EGT C 223, 31.8.1992, s. 42.

(4) Se sida 1 i detta nummer av EUT.

- (11) Om förhandlingar mellan arbetstagarrepresentanterna och de behöriga organen i de deltagande enheterna inte utmynnar i något avtal, bör det fastställas vissa referensbestämmelser, som skall gälla för en SCE-förening, när den väl har bildats. Genom dessa referensbestämmelser bör det säkerställas att information till och samråd med arbetstagarna sker på ett effektivt sätt över gränserna samt att arbetstagarna får medverka i SCE-föreningens relevanta organ om sådant deltagande förekom inom de deltagande enheterna innan SCE-föreningen bildades.
- (12) När det inte är motiverat att tillämpa ovan nämnda förfaranden på de enheter som deltar i nybildandet av en SCE-förening på grund av deras ringa storlek mätt i antal arbetstagare, bör SCE-föreningen lyda under de nationella regler som gäller för arbetstagarinflytande i den medlemsstat där dess säte inrättas eller de medlemsstater där den har dotterföretag eller driftsställen. Detta bör inte påverka skyldigheten för en redan bildad SCE-förening att inleda dessa förfaranden, om ett betydande antal arbetstagare begär detta.
- (13) Särskilda bestämmelser bör tillämpas för arbetstagarmedverkan vid föreningsstämmor, i den mån som nationell lagstiftning tillåter detta. Tillämpningen av dessa bestämmelser utesluter inte att man tillämpar andra former för medverkan, i enlighet med detta direktiv.
- (14) Medlemsstaterna skall genom lämpliga bestämmelser säkerställa att, vid strukturförändringar efter bildandet av en SCE-förening, ordningen för arbetstagarinflytande, när så är lämpligt, kan omförhandlas.
- (15) Det bör föreskrivas att de arbetstagarrepresentanter som agerar inom ramen för detta direktiv i utövandet av sina funktioner skall åtnjuta samma skydd och garantier som de som ges arbetstagarrepresentanter i anställningslandets lagstiftning och/eller praxis. De bör inte diskrimineras, eller trakasseras, som en följd av att de lagligen utövar sin verksamhet och bör åtnjuta betryggande skydd mot uppsägning och andra sanktioner.
- (16) Känslig information bör hållas förtrolig även efter det att en arbetstagarrepresentants mandat har löpt ut och det bör föreskrivas att SCE-föreningens behöriga organ kan vägra lämna ut information som, om den röjdes för allmänheten, allvarligt skulle skada SCE-föreningens sätt att fungera.
- (17) Om en SCE-förening och dess dotterföretag och driftsställen omfattas av rådets direktiv 94/45/EG av den 22 september 1994 om inrättandet av ett europeiskt företagsråd eller ett förfarande i gemenskapsföretag och grupper av gemenskapsföretag för information till och samråd med arbetstagare ⁽¹⁾, bör bestämmelserna i det direktivet samt de bestämmelser genom vilka direktivet införlivas i den nationella lagstiftningen inte tillämpas på denna SCE-förening och inte heller på dess dotterföretag eller driftsställen, om inte det särskilda förhandlingsorganet beslutar att det inte skall inleda förhandlingar eller att förhandlingar som redan inletts skall avslutas.
- (18) Detta direktiv bör inte inverka på andra gällande rättigheter till inflytande och inverkar inte nödvändigtvis på andra befintliga strukturer för representation enligt lagstiftning och praxis på nationell nivå eller gemenskapsnivå.
- (19) Medlemsstaterna bör vidta lämpliga åtgärder, om de skyldigheter som fastställs i detta direktiv inte uppfylls.
- (20) För antagandet av detta direktiv innehåller fördraget inte några andra befogenheter än dem i artikel 308.
- (21) Att säkerställa arbetstagarinflytande till medverkan i företagets beslutsfattande är en grundläggande princip i och ett uttalat syfte med detta direktiv. Arbetstagarinflytande före bildandet av en SCE-förening är utgångspunkten för utformningen av deras rättigheter till inflytande i SCE-föreningen (principen om att tidigare förvärvade rättigheter skall behållas, "förefter-principen"). Detta synsätt bör därför inte bara gälla vid nybildning av en SCE-förening utan även vid strukturella förändringar i en existerande SCE-förening samt för de enheter som berörs av de strukturella förändringsprocesserna. Om en SCE-förening flyttas från en medlemsstat till en annan, bör därför minst samma rätt till arbetstagarinflytande gälla även i fortsättningen. Vidare, om tröskeln för arbetstagarinflytande har nåtts eller överskridits efter det att en SCE-förening har registrerats, bör dessa rättigheter tillämpas på samma sätt som de skulle ha tillämpats om tröskeln hade nåtts eller överskridits före registreringen.

⁽¹⁾ EGT L 254, 30.9.1994, s. 64. Direktivet ändrat genom direktiv 97/74/EG (EGT L 10, 16.1.1998, s. 22).

- (22) Medlemsstaterna får föreskriva att arbetstagarrepresentanter får vara ledamöter i ett särskilt förhandlingsorgan, oberoende av om de är arbetstagare eller inte i en enhet som deltar vid bildandet av en SCE-förening. I detta sammanhang bör det särskilt vara möjligt för medlemsstaterna att införa denna rättighet i de fall då arbetstagarrepresentanterna enligt nationell lagstiftning har rätt att vara ledamöter av och att rösta i föreningens tillsyns- eller förvaltningsorgan.
- (23) I flera medlemsstater grundas arbetstagarinflytandet och andra förhållanden på arbetsmarknaden både på nationell lagstiftning och praxis, som i detta sammanhang underförstått också omfattar kollektivavtal på olika nationella och sektoriella nivåer och/eller företagsnivåer.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

AVDELNING I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Syfte

1. Genom detta direktiv regleras arbetstagarnas inflytande på verksamheten i de europeiska kooperativa föreningar (nedan kallade "SCE-föreningar") som avses i förordning (EG) nr 1435/2003.
2. En ordning för arbetstagarnas inflytande skall därför fastställas i varje SCE-förening i enlighet med det förhandlingsförfarande som avses i artiklarna 3–6 eller, under de förhållanden som anges i artiklarna 7 och 8, i enlighet med bilagan.

Artikel 2

Definitioner

I detta direktiv används följande beteckningar med de betydelser som här anges:

- a) *SCE-förening*: en kooperativ förening som bildats i enlighet med förordning (EG) nr 1435/2003.
- b) *deltagande rättsliga enheter*: bolag enligt artikel 48 andra stycket i fördraget, inbegripet kooperativ samt andra juridiska personer som bildas och regleras enligt lagstiftningen i en medlemsstat, som direkt deltar i bildandet av en SCE-förening.
- c) *dotterföretag* till en deltagande rättslig enhet eller till en SCE-förening: ett företag över vilket den rättsliga enheten eller SCE-föreningen utövar ett bestämmande inflytande enligt artikel 3.2–3.7 i direktiv 94/45/EG.
- d) *berört dotterföretag eller berört driftsställe*: dotterföretag eller driftsenhet knuten till en deltagande rättslig enhet som föreslås bli dotterföretag eller driftsställe till en SCE-förening, när denna bildas.
- e) *arbetstagarrepresentanter*: arbetstagarnas representanter enligt nationell lagstiftning och/eller praxis.
- f) *representationsorgan*: det organ som representerar arbetstagarerna och som bildas enligt de avtal som avses i artikel 4 eller enligt bestämmelserna i bilagan, i syfte att informera och samråda med arbetstagarerna i en SCE-förening och dess dotterföretag och driftsställen som befinner sig inom gemenskapen samt i förekommande fall utöva rätten till medverkan i SCE-föreningen.
- g) *särskilt förhandlingsorgan*: det organ som inrättas enligt artikel 3 för att förhandla med det behöriga organet i de deltagande rättsliga enheterna om fastställande av en ordning för arbetstagarnas inflytande i en SCE-förening.
- h) *arbetstagarinflytande*: samtliga mekanismer, däribland information, samråd och medverkan, genom vilka arbetstagarrepresentanterna kan utöva inflytande på beslut som fattas inom ett företag.
- i) *information*: information till det organ som representerar arbetstagarerna och/eller till arbetstagarrepresentanterna från SCE-föreningens behöriga organ om frågor som rör själva SCE-föreningen, eller vilket som helst av dess dotterföretag eller driftsställen som är belägna i en annan medlemsstat, eller om frågor som faller utanför de lokala beslutsorganens befogenheter i en enda medlemsstat vid en tidpunkt, på ett sätt och med ett innehåll som ger arbetstagarrepresentanterna möjlighet att göra en noggrann bedömning av eventuella konsekvenser samt när så är lämpligt förbereda samråd med SCE-föreningens behöriga organ.
- j) *samråd*: upprättande av en dialog innefattande utbyte av åsikter mellan det organ som representerar arbetstagarerna och/eller arbetstagarrepresentanterna och SCE-föreningens behöriga organ vid en tidpunkt, på ett sätt och med ett innehåll som ger arbetstagarrepresentanterna möjlighet att, på grundval av tillhandahållen information, lämna synpunkter på av det behöriga organet planerade åtgärder, vilka kan beaktas i beslutsprocessen inom SCE-föreningen.
- k) *medverkan*: det inflytande som det organ som representerar arbetstagarerna och/eller arbetstagarrepresentanterna utövar på en rättslig enhets verksamhet i form av rätten att
 - välja eller utse några av ledamöterna i den rättsliga enhetens tillsyns- eller förvaltningsorgan, eller

- föreslå och/eller avvisa utseendet av några eller alla ledamöter i den rättsliga enhetens tillsyns- eller förvaltningsorgan.

- sammansättningen av det särskilda förhandlingsorganet innebär att de berörda arbetstagar- na då erhåller dubbel representation.

Om det finns fler sådana kooperativ än det finns ytterligare tillgängliga platser enligt första stycket, skall dessa ytterligare platser tilldelas kooperativ i olika medlemsstater i fallande ordning efter antalet arbetstagare.

AVDELNING II

FÖRHANDLINGSFÖRFARANDE FÖR SCE-FÖRENINGAR SOM BILDAS AV MINST TVÅ RÄTTSLIGA ENHETER ELLER GENOM OMBILDNING

Artikel 3

Inrättande av ett särskilt förhandlingsorgan

1. När de deltagande rättsliga enheternas lednings- eller förvaltningsorgan utarbetar en plan för bildandet av en SCE-förening, skall de så snart som möjligt vidta nödvändiga åtgärder, bl.a. informera om namnen på de deltagande rättsliga enheterna och dotterföretagen eller driftsställena samt om antalet arbetstagare, för att inleda förhandlingar med de rättsliga enheternas arbetstagarrepresentanter om en ordning för arbetstagarnas inflytandet i SCE-föreningen.

2. Ett särskilt förhandlingsorgan skall därför inrättas, som skall företräda arbetstagar- na i de deltagande rättsliga enheterna och i berörda dotterföretag eller driftsställen, enligt följande bestämmelser:

a) Vid val eller utseende av ledamöter i det särskilda förhandlingsorganet skall det säkerställas

- att dessa ledamöter väljs eller utses i proportion till antalet arbetstagare som är anställda i de deltagande rättsliga enheterna, berörda dotterföretagen eller driftsställena i varje medlemsstat, genom att för varje medlemsstat tilldelas en plats för varje andel arbetstagare som är anställda i denna medlemsstat och som motsvarar 10 %, eller en andel därav, av antalet arbetstagare som är anställda i alla medlemsstaterna tillsammans,
- att det, i det fall en SCE-förening har bildats genom fusion, finns ytterligare så många ledamöter från varje medlemsstat som kan behövas för att säkerställa att det i det särskilda förhandlingsorganet ingår minst en representant för varje deltagande kooperativ som är registrerat och har arbetstagare i denna medlemsstat och som föreslås upphöra som separat rättslig enhet efter registreringen av SCE-föreningen, såvida inte

- antalet sådana ytterligare ledamöter överstiger 20 % av det antal ledamöter som utsetts enligt led i, eller

- Medlemsstaterna skall fastställa den metod som skall tillämpas för val eller utseende av de ledamöter i det särskilda förhandlingsorganet som skall väljas eller utses inom deras territorier. De skall vidta de åtgärder som är nödvändiga för att se till att det i så stor utsträckning som möjligt bland dessa ledamöter ingår minst en ledamot som representerar varje deltagande rättslig enhet som har arbetstagare i den berörda medlemsstaten. Sådana åtgärder får dock inte öka det totala antalet ledamöter. De metoder som används för att nominera, utse eller välja arbetstagarrepresentanter bör eftersträva en jämn könsfördelning.

Medlemsstaterna får föreskriva att det bland dessa ledamöter får ingå arbetstagarrepresentanter som inte behöver vara arbetstagare i en deltagande rättslig enhet eller ett berört dotterföretag eller ett berört driftsställe.

Utan att det påverkar sådan nationell lagstiftning och/ eller praxis varigenom trösklar fastställs för inrättandet av ett representationsorgan, skall medlemsstaterna föreskriva att arbetstagare i företag eller driftsställen där det utan deras förskyllan inte finns några arbetstagarrepresentanter har rätt att välja eller utse ledamöter till det särskilda förhandlingsorganet.

3. Det särskilda förhandlingsorganet och de deltagande rättsliga enheternas behöriga organ skall genom ett skriftligt avtal fastställa en ordning för arbetstagarnas inflytande i SCE-föreningen.

De deltagande rättsliga enheternas behöriga organ skall därför informera det särskilda förhandlingsorganet om planerna för bildandet av SCE-föreningen och om själva genomförandet fram till dess att föreningen registreras.

4. Om inte annat följer av punkt 6, skall det särskilda förhandlingsorganet fatta beslut med absolut majoritet bland sina ledamöter, förutsatt att denna majoritet också representerar en absolut majoritet av arbetstagar- na. Varje ledamot skall ha en röst. Om förhandlingsresultatet emellertid leder till en minskning av rätten till medverkan, skall den majoritet som krävs för ett beslut att godkänna ett sådant avtal vara rösterna från två tredjedelar av de ledamöter i det särskilda förhandlingsorganet som representerar minst två tredjedelar av arbetstagar- na, däribland rösterna från de ledamöter som representerar arbetstagare i minst två medlemsstater

- i det fall en SCE-förening bildas genom fusion, om medverkan omfattar minst 25 % av det totala antalet arbetstagare i de deltagande kooperativen, eller
- i det fall en SCE-förening bildas på annat sätt, om medverkan omfattar minst 50 % av det totala antalet arbetstagare i de deltagande rättsliga enheterna.

En minskning av rätten till medverkan skall innebära en lägre andel ledamöter i SCE-föreningens organ enligt artikel 2 k än den högsta andel som gäller för de deltagande rättsliga enheterna.

5. I samband med förhandlingarna får det särskilda förhandlingsorganet biträdas av experter, som det själv utser, t.ex. representanter för arbetstagarorganisationer på lämplig gemenskapsnivå, för att biträda dem i arbetet. Experterna får på det särskilda förhandlingsorganets begäran i egenskap av rådgivare närvara vid förhandlingsmöten, när detta är lämpligt för att främja enhetlighet och konsekvens på gemenskapsnivå. Det särskilda förhandlingsorganet får besluta att meddela representanterna för lämpliga externa organisationer, däribland arbetstagarorganisationer, när förhandlingarna börjar.

6. Det särskilda förhandlingsorganet får, med den majoritet som anges i andra stycket, besluta att inte inleda förhandlingar eller att avbryta pågående förhandlingar samt att tillämpa de bestämmelser om information till och samråd med arbetstagarna som gäller i de medlemsstater där SCE-föreningen har arbetstagare. Ett sådant beslut skall innebära att förfarandet för att uppnå ett avtal enligt artikel 4 avbryts. Skulle ett sådant beslut fattas, skall ingen av bestämmelserna i bilagan gälla.

Den majoritet som krävs för ett beslut om att inte inleda eller att avbryta förhandlingar skall vara rösterna från två tredjedelar av de ledamöter som representerar minst två tredjedelar av arbetstagarna, däribland rösterna från de ledamöter som representerar arbetstagare i minst två medlemsstater.

Om en SCE-förening bildas genom ombildning, skall denna punkt inte tillämpas, om det förekommer medverkan i det kooperativ som skall ombildas.

Det särskilda förhandlingsorganet skall sammankallas på nytt efter en skriftlig begäran från minst 10 % av arbetstagarna i SCE-föreningen, dess dotterföretag och driftsställen eller deras representanter, tidigast två år efter ovan nämnda beslut, såvida inte parterna enas om att återuppta förhandlingarna tidigare. Om det särskilda förhandlingsorganet beslutar att återuppta förhandlingarna med ledningen men inget avtal träffas, skall ingen av bestämmelserna i bilagan gälla.

7. Alla kostnader i samband med det särskilda förhandlingsorganets verksamhet och allmänt i samband med förhandlingar skall bäras av de deltagande rättsliga enheterna, så att det särskilda förhandlingsorganet kan utföra sina uppgifter på lämpligt sätt.

I överensstämmelse med denna princip får medlemsstaterna fastställa bestämmelser för finansieringen av det särskilda förhandlingsorganets verksamhet. De får särskilt begränsa finansieringen till att endast gälla en expert.

Artikel 4

Avtalets innehåll

1. De deltagande rättsliga enheternas behöriga organ och det särskilda förhandlingsorganet skall förhandla i en samarbetsvillig anda i syfte att nå fram till ett avtal om en ordning för hur arbetstagarnas inflytande i SCE-föreningen skall utformas.

2. Utan att det påverkar parternas självbestämmanderätt och om inte annat följer av punkt 4 skall i det avtal som avses i punkt 1 mellan de deltagande rättsliga enheternas behöriga organ och det särskilda förhandlingsorganet fastställas följande:

- a) Avtalets omfattning.
- b) Sammansättning, antal ledamöter och fördelning av platser i det representationsorgan som skall vara förhandlingspart till SCE-föreningens behöriga organ i samband med en ordning för information till och samråd med arbetstagarna i SCE-föreningen, dess dotterföretag och driftsställen.
- c) Representationsorganets uppgifter samt hur information till och samråd med detta skall skötas.
- d) Hur ofta representationsorganet skall sammanträda.
- e) De ekonomiska och materiella resurser som skall ställas till representationsorganets förfogande.
- f) En ordning för hur dessa förfaranden skall genomföras, om parterna medan förhandlingar pågår beslutar att inrätta ett eller flera informations- och samrådsförfaranden i stället för ett representationsorgan.
- g) Huvudinnehållet i ordningen för medverkan, inklusive (i förekommande fall) uppgifter om det antal ledamöter i SCE-föreningens förvaltnings- eller tillsynsorgan som arbetstagarna har rätt att välja, utse, föreslå eller avvisa, vilka förfaranden som skall användas när ledamöterna väljs, utses, föreslås eller avvisas av arbetstagarna och deras rättigheter, om parterna under förhandlingarna beslutar att upprätta en ordning för medverkan.

h) Avtalets ikraftträdandedag och löptid, fall i vilka avtalet bör omförhandlas och förfarandet för omförhandling, samt, när så erfordras, vid eventuella strukturförändringar i SCE-föreningen, dess dotterbolag och driftsställen som inträffar efter bildandet av SCE-föreningen.

3. Såvida inte annat bestäms i avtalet, skall det inte omfattas av referensbestämmelserna i bilagan.

4. Om inte annat följer av artikel 15.3 a, skall det, om en SCE-förening bildas genom ombildning, i avtalet föreskrivas åtminstone samma nivå för alla aspekter av arbetstagarnas inflytande som den som finns inom det kooperativ som skall ombildas till en SCE-förening.

5. I avtalet kan det fastställas under vilka förhållanden arbetstagare har rätt att medverka i föreningsstämman eller i sektions- eller sektorsstämorna i enlighet med artikel 9 i detta direktiv och artikel 59.4 i förordning (EG) nr 1435/2003.

Artikel 5

Förhandlingarnas varaktighet

1. Förhandlingarna skall inledas så snart som det särskilda förhandlingsorganet har inrättats och får fortgå under sex månader därefter.

2. Parterna får gemensamt besluta att förlänga förhandlingarna utöver den tidsperiod som avses i punkt 1 upp till en period av totalt ett år efter det att det särskilda förhandlingsorganet har inrättats.

Artikel 6

Tillämplig lagstiftning för förhandlingsförfarandet

Den lagstiftning som skall tillämpas på förhandlingsförfarandet enligt artiklarna 3, 4 och 5 skall vara lagstiftningen i den medlemsstat där SCE-föreningen skall ha sitt säte, om inte annat föreskrivs i detta direktiv.

Artikel 7

Referensbestämmelser

1. För att uppnå syftet i artikel 1 skall medlemsstaterna fastställa referensbestämmelser för arbetstagarnas inflytande, vilka skall uppfylla de bestämmelser som anges i bilagan.

Referensbestämmelserna i lagstiftningen i den medlemsstat där SCE-föreningen skall ha sitt säte skall gälla från dagen för SCE-föreningens registrering, om antingen

a) parterna är eniga om detta, eller

b) inget avtal har ingåtts inom den tidsfrist som fastställs i artikel 5, och

— det behöriga organet i var och en av de deltagande rättsliga enheterna beslutar att godta att referensbestämmelserna skall tillämpas i SCE-föreningen och således fortsätter med registreringen av SCE-föreningen, och

— det särskilda förhandlingsorganet inte har fattat det beslut som föreskrivs i artikel 3.6.

2. Vidare skall de referensbestämmelser som föreskrivs i lagstiftningen i den medlemsstat där registreringen sker i enlighet med del 3 i bilagan endast vara tillämpliga

a) i det fall en SCE-förening bildas genom ombildning, om en medlemsstats bestämmelser om arbetstagarnas medverkan i förvaltnings- eller tillsynsorgan var tillämpliga på ett kooperativ som har ombildats till SCE-förening,

b) i det fall en SCE-förening bildas genom fusion

— om det, innan SCE-föreningen registrerades, inom något eller några av de deltagande kooperativen fanns en eller flera former för medverkan som omfattade minst 25 % av det totala antalet arbetstagare hos dem, eller

— om det, innan SCE-föreningen registrerades, inom något eller några av de deltagande kooperativen fanns en eller flera former för medverkan som omfattade mindre än 25 % av det totala antalet arbetstagare hos dem och det särskilda förhandlingsorganet beslutar detta,

c) i det fall en SCE-förening bildas på annat sätt

— om det, innan SCE-föreningen registrerades, inom någon eller några av de deltagande rättsliga enheterna fanns en eller flera former för medverkan som omfattade minst 50 % av det totala antalet arbetstagare hos dem, eller

— om det, innan SCE-föreningen registrerades, inom någon eller några av de deltagande rättsliga enheterna fanns en eller flera former för medverkan som omfattade mindre än 50 % av det totala antalet arbetstagare hos dem och det särskilda förhandlingsorganet beslutar detta.

Om det inom de olika deltagande rättsliga enheterna fanns mer än en form för medverkan, skall det särskilda förhandlingsorganet besluta vilken form som skall införas i SCE-föreningen. Medlemsstaterna får fastställa bestämmelser som skall tillämpas om inget sådant beslut har fattats för en SCE-förening som är registrerad inom deras territorium. Det särskilda förhandlingsorganet skall informera de behöriga organen i de deltagande rättsliga enheterna om sitt beslut enligt denna punkt.

3. Medlemsstaterna får föreskriva att referensbestämmelserna i del 3 i bilagan inte skall tillämpas på det fall som avses i punkt 2 b.

AVDELNING III

BESTÄMMELSER FÖR SCE-FÖRENINGAR SOM BILDAS AV ENBART FYSISKA PERSONER ELLER AV EN ENDA RÄTTSLIG ENHET OCH FYSISKA PERSONER

Artikel 8

1. Om en SCE-förening bildas av enbart fysiska personer eller av en enda rättslig enhet och fysiska personer, vilka tillsammans har minst 50 arbetstagare i minst två medlemsstater, skall bestämmelserna i artiklarna 3–7 tillämpas.

2. Om en SCE-förening bildas av enbart fysiska personer eller av en enda rättslig enhet och fysiska personer, vilka tillsammans har mindre än 50 arbetstagare, eller har minst 50 arbetstagare men i en enda medlemsstat, skall arbetstagarnas inflytande regleras enligt följande:

— I själva SCE-föreningen skall bestämmelserna i den medlemsstat där SCE-föreningen har sitt säte gälla för denna på samma sätt som för andra enheter av samma slag.

— I dotterföretag och driftsställen skall bestämmelserna i den medlemsstat där dessa är belägna gälla för dessa på samma sätt som för andra enheter av samma slag.

Om sätet för en SCE-förening som regleras genom medverkan flyttas från en medlemsstat till en annan, skall minst samma rätt till arbetstagarinflytande gälla även i fortsättningen.

3. Om minst en tredjedel av det totala antalet arbetstagare i en SCE-förening och dess dotterföretag och driftsställen i minst två olika medlemsstater, efter registreringen av en SCE-förening enligt punkt 2, så begär, eller om det totala antalet arbetstagare uppgår till eller överstiger 50 arbetstagare i minst två medlemsstater, skall bestämmelserna i artiklarna 3–7 tillämpas i tillämpliga delar. I sådana fall skall orden "de deltagande rättsliga enheterna" samt "berörda dotterföretag eller driftsställen" ersättas med orden "SCE-förening" respektive "SCE-föreningens dotterföretag eller driftsställen".

AVDELNING IV

MEDVERKAN I FÖRENINGSSTÄMMAN ELLER SEKTIONS- ELLER SEKTORSSTÄMMAN

Artikel 9

Med förbehåll för de begränsningar som fastställs i artikel 59.4 i förordning (EG) nr 1435/2003 kommer arbetstagarna i en SCE-förening och/eller deras representanter att ha rätt att medverka i föreningsstämman eller sektions- eller sektorsstämman, om en sådan finns, med rösträtt i följande fall:

1. när parterna beslutar om det i det avtal som avses i artikel 4, eller
2. när en kooperativ förening som regleras av ett sådant system omvandlas till en SCE-förening, eller
3. när en SCE-förening bildats på annat sätt än genom ombildning och ett deltagande kooperativ reglerades av ett sådant system, och
 - i) parterna inte kan träffa ett avtal enligt artikel 4 inom den tidsfrist som anges i artikel 5, och
 - ii) artikel 7.1 b och del 3 i bilagan är tillämplig, och
 - iii) det deltagande kooperativ som regleras av ett sådant system har den högsta andelen medverkan, enligt artikel 2 k, av de berörda deltagande kooperativen, före registreringen av SCE-föreningen.

AVDELNING V

DIVERSE BESTÄMMELSER

Artikel 10

Sekretess

1. Medlemsstaterna skall fastställa att ledamöterna i det särskilda förhandlingsorganet eller i representationsorganet samt de experter som biträder dem inte skall ha rätt att röja någon information som de fått i förtroende.

Detsamma skall gälla för arbetstagarrepresentanter inom ramen för ett informations- och samrådsförfarande.

Denna förpliktelse skall fortsätta att gälla även efter utgången av mandatperioden för de personer som avses, oavsett var dessa befinner sig.

2. I särskilda fall och på de villkor och med de begränsningar som fastställs i nationell lagstiftning skall varje medlemsstat se till att ett tillsyns- eller förvaltningsorgan i en SCE-förening eller en deltagande rättslig enhet som är etablerad på medlemsstatens territorium inte är förpliktigt att lämna information, när den är av sådan art att detta utifrån objektiva kriterier allvarligt skulle skada eller vara till förfång för verksamheten i SCE-föreningen (eller, beroende på omständigheterna, i en deltagande rättslig enhet), dess dotterföretag eller driftsställen.

En medlemsstat får göra en sådan befrielse betingad av ett administrativt eller rättsligt förhandstillstånd.

3. Varje medlemsstat får fastställa särskilda bestämmelser för de SCE-föreningar inom sitt territorium som direkt och huvudsakligen ägnar sig åt opinionsbildande verksamhet med avseende på information och meningssyftningar, förutsatt att sådana bestämmelser redan ingår i den nationella lagstiftningen vid dagen för detta direktivs antagande.

4. När medlemsstaterna tillämpar bestämmelserna i punkterna 1, 2 och 3, skall de införa administrativa eller rättsliga förfaranden för överklagande som arbetstagarrepresentanterna kan inleda om tillsyns- eller förvaltningsorganet i en SCE-förening eller en deltagande rättslig enhet kräver sekretess eller inte lämnar information.

Sådana förfaranden får omfatta en ordning för sekretesskydd av den berörda informationen.

Artikel 11

Representationsorganets verksamhet och förfarandet för information till och samråd med arbetstagare

SCE-föreningens behöriga organ och representationsorganet skall arbeta tillsammans i en samarbetsvillig anda med vederbörlig hänsyn till ömsesidiga rättigheter och skyldigheter.

Detta skall även gälla för samarbetet mellan SCE-föreningens tillsyns- eller förvaltningsorgan och arbetstagarrepresentanterna inom ramen för ett förfarande för information till och samråd med arbetstagarna.

Artikel 12

Skydd för arbetstagarrepresentanter

Ledamöter i det särskilda förhandlingsorganet, ledamöter i representationsorganet, alla arbetstagarrepresentanter som utför uppgifter inom ramen för informations- och samrådsförfarandet och alla de arbetstagarrepresentanter i en SCE-föreningens tillsyns- eller förvaltningsorgan som är arbetstagare i SCE-föreningen, dess dotterföretag eller driftsställen eller i en deltagande rättslig enhet skall, när de utför dessa uppgifter, ha rätt till samma skydd och garantier som arbetstagarrepresentanter har enligt nationell lagstiftning och/eller praxis som är i kraft i det land där de är arbetstagare.

Detta skall särskilt gälla vid deltagande i de särskilda förhandlings- eller representationsorganens möten eller i varje annan form av möte enligt det avtal som avses i artikel 4.2 f eller i varje möte i förvaltnings- eller tillsynsorganet och för utbetalning av löner till de ledamöter som är arbetstagare i en deltagande rättslig enhet eller SCE-föreningen eller dess dotterföretag eller driftsställen under den tid de måste vara borta från arbetet för att utföra sina uppgifter.

Artikel 13

Missbruk av förfaranden

Medlemsstaterna skall vidta lämpliga åtgärder i överensstämmelse med gemenskapslagstiftningen för att förhindra att en SCE-förening missbrukas i avsikt att frånta arbetstagarna deras rättigheter till arbetstagarinflytande eller att vägra att ge sådana rättigheter.

Artikel 14

Iakttagande av detta direktiv

1. Varje medlemsstat skall se till att ledningen för SCE-föreningens verksamhet och tillsyns- eller förvaltningsorganen i dotterföretag och i deltagande rättsliga enheter inom dess territorium samt deras arbetstagarrepresentanter eller, i tillämpliga fall, arbetstagarna själva uppfyller de skyldigheter som fastställs genom detta direktiv, oavsett om SCE-föreningen har sitt säte inom dess territorium eller inte.

2. Medlemsstaterna skall föreskriva lämpliga åtgärder, som skall vidtas om detta direktiv inte följs; de skall särskilt säkerställa att det finns administrativa eller rättsliga förfaranden för att se till att de skyldigheter som följer av detta direktiv uppfylls.

Artikel 15

Sambandet mellan detta direktiv och andra bestämmelser

1. Om en SCE-förening är ett gemenskapsföretag eller ett kontrollerande företag för en grupp av gemenskapsföretag i enlighet med direktiv 94/45/EG eller rådets direktiv 97/74/EG av den 15 december 1997 om att utvidga det nämnda direktivet till att avse Förenade kungariket⁽¹⁾, skall bestämmelserna i de direktiven och bestämmelserna för införlivande av dem med nationell lagstiftning inte tillämpas vare sig på SCE-föreningen eller på dess dotterföretag.

Om det särskilda förhandlingsorganet i enlighet med artikel 3.6 beslutar att inte inleda förhandlingar eller att avbryta förhandlingar som redan har inletts, skall emellertid direktiv 94/45/EG eller direktiv 97/74/EG och de bestämmelser varigenom de införlivas med nationell lagstiftning tillämpas.

⁽¹⁾ EGT L 10, 16.1.1998, s. 22.

2. Bestämmelserna om arbetstagarnas medverkan i partsammansatta organ enligt nationell lagstiftning och/eller praxis, bortsett från dem genom vilka detta direktiv genomförs, skall inte gälla de SCE-föreningar för vilka artiklarna 3–7 är tillämpliga.

3. Detta direktiv skall inte påverka

- a) den rätt till annat arbetstagarinflytande än medverkan i SCE-föreningens organ som arbetstagarna i SCE-föreningen och dess dotterföretag och driftsställen har enligt nationell lagstiftning och/eller praxis i medlemsstaterna,
- b) de bestämmelser om medverkan i organen som enligt nationell lagstiftning och/eller praxis är tillämpliga på SCE-föreningens dotterföretag eller på de SCE-föreningar för vilka artiklarna 3–7 inte är tillämpliga.

4. För att bevara den rätt som anges i punkt 3 får medlemsstaterna vidta nödvändiga åtgärder för att garantera att strukturen på arbetstagarrepresentationen i de deltagande rättsliga enheter som upphör att vara separata rättsliga enheter bibehålls efter registreringen av en SCE-förening.

Artikel 16

Slutbestämmelser

1. Medlemsstaterna skall anta de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv senast den 18 augusti 2006, eller senast den dagen se till att arbetsmarknadens parter inför de nödvändiga bestämmelserna genom ett avtal, varvid medlemsstaterna skall vidta

alla nödvändiga åtgärder så att de vid alla tillfällen kan garantera att de mål som fastställs i detta direktiv uppfylls. De skall genast underrätta kommissionen om detta.

2. När en medlemsstat antar dessa bestämmelser skall de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen skall göras skall medlemsstaterna själva utfärda.

Artikel 17

Kommissionens översyn

Senast den 18 augusti 2009 skall kommissionen, i samråd med medlemsstaterna och arbetsmarknadens parter på gemenskapsnivå, se över tillämpningen av detta direktiv och vid behov föreslå rådet lämpliga ändringar.

Artikel 18

Ikraftträdande

Detta direktiv träder i kraft samma dag som det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 19

Adressater

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den 22 juli 2003.

På rådets vägnar
G. ALEMANN
Ordförande

BILAGA

REFERENSBESTÄMMELSER

(enligt artiklarna 7 och 8)

Del 1: Sammansättningen av arbetstagarnas representationsorgan

För att uppnå syftet i artikel 1 skall i de fall som avses i artikel 7 ett representationsorgan inrättas enligt följande regler:

- a) Representationsorganet skall bestå av arbetstagarna i SCE-föreningen och dess dotterföretag och driftsställen som väljs eller utses bland dessa av arbetstagarrepresentanter eller, om det inte finns några sådana, av samtliga arbetstagare.
- b) Ledamöterna i representationsorganet skall väljas eller utses i överensstämmelse med nationell lagstiftning och/eller praxis.

Medlemsstaterna skall fastställa regler för att säkerställa att antalet ledamöter och tilldelade platser i representationsorganet anpassas med hänsyn till förändringar inom SCE-föreningen och dess dotterföretag och driftsställen. De metoder som används för att utnämna, utse och välja arbetstagarrepresentanter bör eftersträva en jämn könsfördelning.
- c) När representationsorganets storlek medger detta, skall det bland ledamöterna utses ett särskilt utskott bestående av högst tre ledamöter.
- d) Representationsorganet skall själv anta sin arbetsordning.
- e) Ledamöterna i representationsorganet skall väljas eller utses i proportion till antalet arbetstagare som är anställda i SCE-föreningen och dess dotterföretag eller driftsställen i varje medlemsstat, genom tilldelning av en plats för varje andel arbetstagare anställda i medlemsstaten som motsvarar 10 %, eller en andel därav, av antalet arbetstagare som är anställda av dem i alla medlemsstaterna tillsammans.
- f) SCE-föreningens behöriga organ skall underrättas om representationsorganets sammansättning.
- g) Senast fyra år efter det att representationsorganet har inrättats skall det pröva om förhandlingar skall inledas för ingående av det avtal som avses i artiklarna 4 och 7 eller om de referensbestämmelser som antagits enligt denna bilaga skall gälla även i fortsättningen.

Artikel 3.4–3.7 och artiklarna 4, 5 och 6 skall i tillämpliga delar också tillämpas om ett beslut har fattats om att förhandlingar skall äga rum om ett avtal enligt artikel 4, varvid uttrycket "särskilt förhandlingsorgan" skall ersättas med "representationsorgan". Om inget avtal har ingåtts när tidsfristen för förhandlingarna löper ut, skall den ordning som ursprungligen antogs i enlighet med referensbestämmelserna fortsätta att gälla.

Del 2: Referensbestämmelser för information och samråd

Behörighet och befogenheter för ett representationsorgan som inrättats i en SCE-förening skall omfattas av följande regler:

- a) Representationsorganets behörighet skall begränsas till att omfatta frågor som rör själva SCE-föreningen eller något av de dotterföretag eller driftsställen som är belägna i en annan medlemsstat eller frågor som faller utanför befogenheterna för de beslutsfattande organen i en enskild medlemsstat.
- b) Utan att det påverkar de möten som avses i led c skall representationsorganet ha rätt till information och samråd och till att sammanträffa med SCE-föreningens behöriga organ minst en gång om året för att, på grundval av rapporter som det behöriga organet regelbundet skall utarbeta, få information och samråda om SCE-föreningens verksamhetsutveckling och framtidsutsikter. De lokala ledningarna skall informeras om detta.

SCE-föreningens behöriga organ skall förse representationsorganet med dagordningar för mötena i förvaltnings- eller, i förekommande fall, lednings- och tillsynsorganet, samt med kopior av samtliga handlingar som har förelagts föreningsstämman.

Mötet skall särskilt handla om föreningsstrukturen, den ekonomiska och finansiella situationen, den förmodade utvecklingen av affärsverksamheten och av produktionen och försäljningen, initiativ som rör företagens sociala ansvar, den rådande situationen och den förväntade utvecklingen när det gäller sysselsättningen, investeringar och betydande förändringar inom organisationen, införandet av nya arbetsmetoder eller produktionsprocesser, produktionsöverföringar, fusioner, nedskärningar eller nedläggningar av företag, driftsställen eller betydande delar av dessa samt kollektiva uppsägningar.

- c) Om det finns särskilda omständigheter som påverkar arbetstagarnas intressen i betydande utsträckning, särskilt i samband med omflyttningar, överföringar, nedläggning av driftsställen eller företag eller kollektiva uppsägningar, skall representationsorganet ha rätt att bli informerade. Representationsorganet, eller, särskilt i brådskande fall, det särskilda utskottet efter beslut av representationsorganet, skall ha rätt att på egen begäran sammanträffa med SCE-föreningens behöriga organ eller någon annan lämpligare nivå i ledningen för SCE-föreningen med egna beslutsbefogenheter, för information och samråd om åtgärder som i betydande utsträckning påverkar arbetstagarnas intressen.

Om det behöriga organet beslutar att inte handla i enlighet med den åsikt som framförts av representationsorganet, skall detta organ ha rätt till ytterligare ett möte med SCE-föreningens behöriga organ för att söka nå enighet.

I de fall ett möte anordnas med det särskilda utskottet, skall de ledamöter i representationsorganet som representerar arbetstagare som direkt berörs av åtgärderna i fråga också ha rätt att delta.

De möten som avses ovan skall inte påverka det behöriga organets rättigheter.

- d) Medlemsstaterna får fastställa regler för ordförandeskapet vid informations- och samrådsmöten.

Inför ett möte med SCE-föreningens behöriga organ skall representationsorganet eller det särskilda utskottet, i tillämpliga fall utökat i enlighet med led c tredje stycket, ha rätt att sammanträda utan att representanter för det behöriga organet är närvarande.

- e) Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 10 skall ledamöterna i representationsorganet underrätta representanterna för arbetstagarna i SCE-föreningen och dess dotterföretag och driftsställen om innehållet i och resultatet av informations- och samrådsförfarandet.
- f) Representationsorganet eller det särskilda utskottet får biträdas av experter som de själva väljer.
- g) Ledamöterna i representationsorganet skall, i den mån det är nödvändigt för att de skall kunna fullgöra sina uppgifter, ha rätt till ledighet för utbildning utan löneavdrag.
- h) Kostnaderna för representationsorganet skall bäras av SCE-föreningen, som skall förse ledamöterna i detta organ med tillräckliga ekonomiska och materiella resurser för att de skall kunna utföra sina uppgifter på lämpligt sätt.

Såvida inte något annat har avtalats, skall SCE-föreningen särskilt bära kostnaderna för anordnande av möten och tolkning samt för logi och resor för ledamöterna i representationsorganet och dess särskilda utskott.

I enlighet med dessa principer får medlemsstaterna fastställa budgetbestämmelser för representationsorganets verksamhet. De får i synnerhet begränsa finansieringen till att omfatta en enda expert.

Del 3: Referensbestämmelser för medverkan

Följande bestämmelser skall gälla för arbetstagarnas medverkan i en SCE-förening:

- a) I det fall en SCE-förening bildas genom ombildning och om en medlemsstats bestämmelser om arbetstagarnas medverkan i förvaltnings- eller tillsynsorgan var tillämpliga före registreringen, skall alla aspekter av arbetstagarnas medverkan fortsätta att vara tillämpliga på SCE-föreningen. Led b skall i tillämpliga delar tillämpas i detta syfte.
- b) I det fall en SCE-förening bildas på annat sätt har arbetstagarna i SCE-föreningen, dess dotterföretag och driftsställen och/eller deras representationsorgan rätt att välja, utse, föreslå eller avvisa ett antal ledamöter i SCE-föreningens förvaltnings- eller tillsynsorgan som är lika stort som den högsta andel som tillämpades för de deltagande bolagen före registreringen av SCE-föreningen.

-
- c) Om det inte finns regler för medverkan i något av de deltagande rättsliga enheterna före registreringen av SCE-föreningen, skall denna inte vara förpliktad att införa bestämmelser om arbetstagares medverkan.
 - d) Representationsorganet skall besluta om hur platser i förvaltnings- eller tillsynsorganet skall fördelas mellan ledamöter som företräder arbetstagare från olika medlemsstater, eller om det sätt på vilket arbetstagarna i en SCE-förening får föreslå eller avvisa ledamöter i dessa organ, i enlighet med andelen arbetstagare i SCE-föreningen som är anställda i varje medlemsstat. Om arbetstagarna från en eller flera medlemsstater inte omfattas av proportionalitetskriteriet, skall representationsorganet utnämna en av ledamöterna från en sådan medlemsstat, och särskilt från den medlemsstat där SCE-föreningen har sitt säte, om så är lämpligt. Varje medlemsstat får fastställa hur de platser som tilldelats den i förvaltnings- eller tillsynsorganet skall fördelas.
 - e) Alla ledamöter som väljs, utses eller föreslås av representationsorganet eller, i förekommande fall, av arbetstagarna till SCE-föreningens förvaltnings- eller tillsynsorgan skall vara fullvärdiga ledamöter av dessa organ med samma rättigheter och skyldigheter som de ledamöter som företräder kooperativets medlemmar, inklusive rösträtt.
-